

- (b) cyfry licznika długości drogi muszą być wyraźnie czytelne i muszą mieć wysokość co najmniej 4 mm,
- (c) licznik długości drogi musi być w stanie wskazywać co najmniej do 99.999,9 kilometra.

2. Wskaźnik prędkości (prędkościomierz):

- (a) podziałka prędkości w zakresie pomiarowym musi być jednolicie podzielona co 1, 2, 5 lub 10 kilometrów na godzinę. Wartość działki elementarnej prędkości (odległość między dwoma kolejnymi oznakowaniami) nie może przekraczać 10 % prędkości maksymalnej, wskazanej na końcu podziałki,
- (b) zakres wskazany poza zakresem pomiarowym nie musi być oznakowany cyframi,
- (c) długość działki odpowiadająca zmianie wskazania o 10 kilometrów na godzinę nie może być mniejsza niż 10 milimetrów,
- (d) na wskaźniku ze wskazówką odległość między wskazówką i podzielną przyrządu kontrolnego nie może być większa niż 3 milimetry.

3. Wskaźnik czasu (zegar):

Wskaźnik czasu musi być widoczny z zewnątrz przyrządu kontrolnego, a jego odczyt musi być pewny, fatwy i niedwuznaczny.

C. Przyrządy rejestrujące

1. Wymagania ogólne:

- (a) każdy przyrząd, bez względu na rodzaj wykresówki (taśma lub dysk), musi posiadać znak umożliwiający prawidłowe umieszczenie wykresówki, tak aby zapewnić zgodność między godziną wskazaną przez zegar i godzinowym oznaczeniem na wykresówce,
- (b) mechanizm poruszający wykresówkę do przodu musi zapewniać, aby poruszała się ona bez luzu i była łatwa do wkładania i wyjmowania,
- (c) przy wykresówkach w formie dysku mechanizm poruszający wykresówkę do przodu musi być sterowany przez mechanizm zegarowy. W takim przypadku ruch obrotowy wykresówki musi być ciągły i jednostajny, o prędkości minimalnej 7 milimetrów na godzinę, mierzonej na wewnętrznej granicy pierścienia oznakowania ograniczającego przestrzeń zapisu prędkości.

W przyrządach typu taśmowego, gdy wykresówka jest poruszana do przodu przez mechanizm zegarowy, prędkość ruchu do przodu po linii prostej musi wynosić co najmniej 10 milimetrów na godzinę,

- (d) zapis długości przebytej drogi, prędkości pojazdu i każdego otwarcia przyrządu zawierającego wykresówkę lub wykresówki musi odbywać się w sposób automatyczny.

2. Zapis długości przebytej drogi:

- (a) każdy kilometr przebytej drogi musi być przedstawiony na wykresie poprzez zmianę co najmniej o 1 milimetr na odpowiedniej współrzędnej,

- (b) The figures on the distance recorder must be clearly legible and must have an apparent height of at least 4 mm.

- (c) The distance recorder must be capable of reading up to at least 99,999.9 kilometres.

2. Speed indicators (speedometer):

- (a) Within the range of measurement, the speed scale must be uniformly graduated by 1, 2, 5 or 10 kilometres per hour. The value of a speed graduation (space between two successive marks) must not exceed 10 % of the maximum speed shown on the scale.
- (b) The range indicated beyond that measured need not be marked by figures.
- (c) The length of each space on the scale representing a speed difference of 10 kilometres per hour must not be less than 10 millimetres.
- (d) On an indicator with a needle, the distance between the needle and the control device face must not exceed 3 millimetres.

3. Time indicator (clock)

The time indicator must be visible from outside control device and give a clear, plain and unambiguous reading.

C. Recording instruments

1. General points:

- (a) All equipment, whatever the form of the record sheet (strip or disc) must be provided with a mark enabling the record sheet to be inserted correctly, in such a way as to ensure that the time shown by the clock and the timemarking on the sheet correspond.
- (b) The mechanism moving the record sheet must be such as to ensure that the latter moves without play and can be freely inserted and removed.
- (c) For record sheets in disc form, the forward movement device must be controlled by the clock mechanism. In this case, the rotating movement of the sheet must be continuous and uniform, with a minimum speed of 7 millimetres per hour measured at the inner border of the ring marking the edge of the speed recording area.

In equipment of the strip type, where the forward movement device of the sheets is controlled by the clock mechanism the speed of rectilinear forward movement must be at least 10 millimetres per hour.

- (d) Recording of the distance travelled, of the speed of the vehicle and of any opening of the case containing the record sheet or sheets must be automatic.

2. Recording distance travelled:

- (a) Every kilometre of distance travelled must be represented on the record by a variation of at least 1 millimetre on the corresponding coordinate.

(b) nawet przy prędkościach osiągających górną granicę zakresu pomiarowego wykres przebiegu musi być zawsze wyraźnie czytelny.

3. Rejestracja prędkości:

(a) pisak rejestrujący prędkość musi w zasadzie poruszać się po linii prostej, prostopadle do kierunku przemieszczania się wykresówki, bez względu na jej rodzaj.

Jednakże ruch pisaka może być krzywoliniowy, jeżeli są spełnione następujące warunki:

ślad wyznaczony przez pisak jest prostopadły do średniego obwodu (w przypadku wykresówek w formie dysku) lub do osi pola, przeznaczonego do zapisywania prędkości (w przypadku wykresów w formie taśmy),

stosunek między promieniem krzywizny śladu wykreślonego przez pisak i szerokością strefy przeznaczonej do zapisu prędkości nie jest mniejszy niż 2,4:1, bez względu na formę wykresówki,

różne oznaczenia na podziałce czasu muszą przechodzić przez pole zapisu według krzywej o tym samym promieniu co ślad wyznaczony przez pisak. Odległość między oznaczeniami na podziałce musi odpowiadać najwyżej okresowi jednej godziny,

(b) każda zmiana prędkości o 10 kilometrów na godzinę musi być wykazana na wykresie przez zmianę co najmniej o 1,5 milimetra na odpowiedniej współrzędnej.

4. Rejestracja czasu:

(a) przyrząd kontrolny musi rejestrować czas prowadzenia pojazdu w sposób całkowicie automatyczny. Musi też rejestrować w razie potrzeby po uruchomieniu odpowiedniego przełącznika inne okresy czasu, a mianowicie:

(i) za pomocą znaku: — czas prowadzenia pojazdu (jazdy),

(ii) za pomocą znaku: — wszystkie inne okresy pracy,

(iii) za pomocą znaku: — czas gotowości do pracy,

tzn. czas oczekiwania, czyli okres, podczas którego kierowcy nie muszą pozostawać na swoich stanowiskach pracy, z wyjątkiem przyjmowania ewentualnych telefonów dotyczących rozpoczęcia lub podjęcia prowadzenia bądź wykonania innych prac,

czas spędzony obok kierowcy, gdy pojazd jest w ruchu,

czas spędzony na leżance, gdy pojazd jest w ruchu,

(iv) za pomocą znaku: — przerwy w prowadzeniu i okresy dziennego odpoczynku.

Każda Umawiająca się Strona może zezwolić, aby okresy, o których mowa w punktach (ii) i (iii) powyżej, były wszystkie wpisywane za pomocą znaku na wykresówkach używanych w pojazdach zarejestrowanych na jej terytorium,

(b) Even at speeds reaching the upper limit of the range of measurement, the record of distances must still be clearly legible.

3. Recording speed:

(a) Whatever the form of the record sheet, the speed recording stylus must normally move in a straight line and at right angles to the direction of travel of the record sheet.

However, the movement of the stylus may be curvilinear, provided the following conditions are satisfied:

the trace drawn by the stylus must be perpendicular to the average circumference (in the case of sheets in disc form) or to the axis (in the case of sheets in strip form) of the area reserved for speed recording,

the ratio between the radius of curvature of the trace drawn by the stylus and the width of the area reserved for speed recording must be not less than 2,4 to 1 whatever the form of the record sheet,

the markings on the time-scale must cross the recording area in a curve of the same radius as the trace drawn by the stylus. The spaces between the markings on the time-scale must represent a period not exceeding 1 hour.

(b) Each variation in speed of 10 kilometres per hour must be represented on the record by a variation of at least 1,5 millimetres on the corresponding ordinate.

4. Recording time:

(a) Control device must be so constructed that the period of driving time is always recorded automatically and that it is possible, through the operation where necessary of a switch device to record separately the other periods of time as follows:

(i) under the sign: — driving time;

(ii) under the sign: — all other periods of work;

(iii) under the sign: — other periods of availability,

namely:

waiting time, i.e. the period during which drivers need remain at their posts only for the purpose of answering any calls to start or resume driving or to carry out other work,

time spent beside the driver while the vehicle is in motion,

time spent on a bunk while the vehicle is in motion;

(iv) under the sign: — breaks in work and daily rest periods.

Each Contracting Party may permit all the periods referred to in subparagraphs (ii) and (iii) above to be recorded under the sign on the record sheets used on vehicles registered in its territory.

(b) charakterystyka śladów, ich względne położenie i, w razie potrzeby, znaki przewidziane w ustępie 4 (a) muszą umożliwiać wyraźne rozpoznanie rodzaju różnych okresów czasu.

Rodzaj różnych okresów czasu jest przedstawiony na wykresie przez różnice w grubości odnośnych śladów lub przez każdy inny system, co najmniej o takiej samej skuteczności pod względem czytelności i interpretacji wykresu,

(c) w przypadku pojazdów z załogą składającą się z kilku kierowców, rejestracje, o których mowa w ustępie 4 (a), muszą być dokonywane na dwóch odrębnych wykresówkach, przy czym jedna wykresówka jest przydzielona jednemu kierowcy. W takim przypadku poruszanie do przodu różnych wykresówek musi być zapewnione przez jeden mechanizm lub przez oddzielne zsynchronizowane mechanizmy.

D. Urządzenie zamykające

1. Przyrząd zawierający wykresówkę lub wykresówki oraz regulację mechanizmu do nastawienia zegara musi być wyposażony w zamek.

2. Każde otwarcie przyrządu zawierającego wykresówkę lub wykresówki oraz regulację mechanizmu do nastawiania zegara musi zostać automatycznie zarejestrowane na wykresówce lub wykresówkach.

E. Oznaczenia

1. Na podzielni przyrządu kontrolnego muszą znajdować się następujące oznaczenia:

w pobliżu licznika długości drogi, jednostka miary długości, w formie skrótu „km”,

w pobliżu podziałki prędkości, znak „km/h”,

zakres pomiarowy prędkości, w formie „ V_{\min} ... km/h, V_{\max} ... km/h.”

Oznaczenie to nie jest konieczne, jeżeli znajduje się ono na tabliczce przyrządu.

Jednakże wymagania te nie mają zastosowania do przyrządów kontrolnych zatwierdzonych przed 10 sierpnia 1970 r.

2. Tabliczka znamionowa musi być przymocowana do przyrządu i posiadać następujące oznaczenia, które muszą być widoczne na zamontowanym przyrządzie:

nazwa i adres wytwórcy przyrządu,

numer fabryczny i rok produkcji,

znak zatwierdzenia typu przyrządu kontrolnego,

stała przyrządu w formie „ $k = \dots$ obr./km” lub „ $k = \dots$ imp/km”,

ewentualnie zakres pomiarowy prędkości w formie wskazanej w ustępie 1,

dopuszczalny kąt pracy, jeżeli tachograf jest wrażliwy na przechyły w takim stopniu, że jego błędy wskazań mogą przekroczyć błędy graniczne dopuszczalne:

(b) It must be possible, from the characteristics of the traces, their relative positions and if necessary the signs laid down in paragraph 4 (a) to distinguish clearly between the various periods of time.

The various periods of time should be differentiated from one another on the record by differences in the thickness of the relevant traces, or by any other system of at least equal effectiveness from the point of view of legibility and ease of interpretation of the record.

(c) In the case of vehicles with a crew consisting of more than one driver, the recordings provided for in paragraph 4 (a) must be made on two separate sheets, each sheet being allocated to one driver. In this case, the forward movement of the separate sheets must be effected either by a single mechanism or by separate synchronized mechanisms.

D. Closing device

1. The case containing the record sheet or sheets and the control of the mechanism for resetting the clock must be provided with a lock.

2. Each opening of the case containing the record sheet or sheets and the control of the mechanism for resetting the clock must be automatically recorded on the sheet or sheets.

E. Markings

1. The following markings must appear on the instrument face of the control device:

close to the figure shown by the distance recorder, the unit of measurement of distance, indicated by the abbreviation „km”,

near the speed scale, the marking „km/h”,

the measurement range of the speedometer in the form „ V_{\min} ...km/h, V_{\max} ...km/h”.

This marking is not necessary if it is shown on the descriptive plaque of the equipment.

However, these requirements shall not apply to control devices approved before 10 August 1970.

2. The descriptive plaque must be built into the equipment and must show the following markings, which must be visible on the control device when installed:

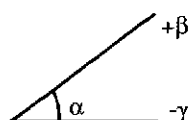
name and address of the manufacturer of the equipment,

manufacturer's number and year of construction, approval mark for the control device type,

the constant of the equipment in the form „ $k = \dots$ rev/km” or „ $k = \dots$ imp/km”,

optionally, the range of speed measurement, in the form indicated in point 1,

should the sensitivity of the instrument to the angle of inclination be capable of affecting the readings given by the equipment beyond the permitted tolerances, the permissible angle expressed as:

gdzie α jest kątem mierzonym od położenia poziomego przedniej podzielnicy (skierowanej do góry) przyrządu, dla którego przyrząd jest wzorcowany, β i γ zaś wyrażają odpowiednio maksymalne dopuszczalne odchylenia do góry i w dół w stosunku do kąta α .

F. Dopuszczalne błędy maksymalne (przyrządy wskazujące i rejestrujące)

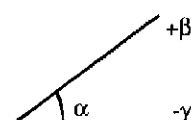
1. Na stanowisku próbnym przed instalacją:
 - a) długość drogi:
 - 1% więcej lub mniej niż rzeczywista długość, gdy wynosi ona co najmniej 1 kilometr,
 - b) prędkość:
 - 3 km/h więcej lub mniej w stosunku do prędkości rzeczywistej,
 - c) czas:
 - \pm dwie minuty na dzień, przy maksimum 10 minut w ciągu 7 dni w przypadkach, gdy czas pracy po nakręceniu nie jest krótszy od tego okresu.
2. Przy instalacji:
 - a) długość drogi:
 - 2 % więcej lub mniej niż rzeczywista długość, gdy wynosi ona co najmniej 1 kilometr,
 - b) prędkość:
 - 4 km/h więcej lub mniej w stosunku do prędkości rzeczywistej,
 - c) czas:
 - \pm dwie minuty na dzień lub
 - \pm 10 minut na siedem dni.
3. W użytkowaniu:
 - a) długość drogi:
 - 4 % więcej lub mniej niż rzeczywista długość, gdy wynosi ona co najmniej 1 kilometr,
 - b) prędkość:
 - 6 km/h więcej lub mniej w stosunku do prędkości rzeczywistej,
 - c) czas:
 - \pm dwie minuty na dzień lub
 - \pm 10 minut na siedem dni.
4. Maksymalne błędy określone w ustępach 1, 2 i 3 są obowiązujące dla temperatur między 0°C i 40°C , przy czym temperatury są mierzone tuż przy przyrządzie.
5. Pomiar maksymalnych błędów określonych w ustępach 2 i 3 jest wykonywany w warunkach ustalonych w rozdziale VI.

IV. Wykresówki*)

A. Wymagania ogólne

1. Wykresówki muszą być takiej jakości, aby nie utrudniały normalnego funkcjonowania przyrządu,

*) Tarcza rejestrująca w postaci wykresu wskazania przyrządu kontrolnego.

where α is the angle measured from the horizontal position of the front face (fitted the right way up) of the equipment for which the instrument is calibrated, while β and γ represent respectively the maximum permissible upward and downward deviations from the angle of calibration α .

F. Maximum tolerances (visual and recording instruments)

1. On the test bench before installation:
 - (a) distance travelled:
 - 1 per cent more or less than the real distance, where the distance is at least 1 kilometre;
 - (b) speed:
 - 3 km/h more or less than the real speed;
 - (c) time:
 - \pm two minutes per day with a maximum of 10 minutes per 7 days in cases where the running period of the clock after rewinding is not less than that period.
2. On installation:
 - (a) distance travelled:
 - 2% more or less than the real distance, where that distance is at least 1 kilometre;
 - (b) speed:
 - 4 km/h more or less than real speed;
 - (c) time:
 - \pm two minutes per day, or
 - \pm 10 minutes per seven days.
3. In use:
 - (a) distance travelled:
 - 4% more or less than the real distance, where that distance is at least 1 kilometre;
 - (b) speed:
 - 6 km/h more or less than the real speed;
 - (c) time:
 - \pm two minutes per day, or
 - \pm 10 minutes per seven days.
4. The maximum tolerances set out in paragraphs 1, 2 and 3 are valid for temperatures between 0° and 40°C , temperatures being taken in close proximity to the equipment.
5. Measurement of the maximum tolerances set out in paragraphs 2 and 3 shall take place under the conditions laid down in Chapter VI.

IV. Record sheets

A. General points

1. The record sheets must be such that they do not impede the normal functioning of the instrument and

a zawarte na nich zapisy były nieścieralne oraz wyraźnie czytelne i dające się zidentyfikować.

Wykresówki muszą zachowywać swoje wymiary i zapisy w normalnych warunkach wilgotności i temperatury.

Ponadto dla każdego członka załogi musi być możliwe wpisywanie na wykresówkach, bez ich uszkodzenia i bez pogorszenia czytelności zapisów, następujących informacji:

- (a) jego nazwiska i imienia — przy rozpoczęciu używania wykresówki,
- (b) daty i miejsca rozpoczęcia i zakończenia używania wykresówki,
- (c) numeru rejestracyjnego pojazdu, do którego został przydzielony przed pierwszą podróżą zapisaną na wykresówce i następnie, w przypadku zmiany pojazdu, w trakcie używania wykresówki,
- (d) odczytu z drogomierza:
 - przed pierwszą podróżą zapisaną na wykresówce,
 - na końcu ostatniej podróży zapisanej na wykresówce,
 - w razie zmiany pojazdu podczas dnia pracy (zapis drogomierza pojazdu, do którego był przydzielony, oraz zapis drogomierza pojazdu, do którego będzie przydzielony),
- (e) godziny zmiany pojazdu, jeśli zachodzi taki przypadek.

W normalnych warunkach przechowywania zapisy muszą pozostawać wyraźne i czytelne przez okres co najmniej jednego roku.

2. Minimalna pojemność zapisu wykresówek, bez względu na ich rodzaj, musi wynosić 24 godziny.

Jeżeli kilka wykresówek jest ze sobą połączonych w celu zwiększenia pojemności ciągłej rejestracji bez konieczności interwencji personelu, połączenia między różnymi wykresówkami muszą być wykonane w taki sposób, aby w miejscach przejścia z jednej wykresówki na drugą nie było ani przerw w rejestracji, ani pokrywania się rejestracji.

B. Pola zapisu i ich podział

1. Wykresówki powinny zawierać następujące pola rejestracji:

- pole zarezerwowane wyłącznie dla danych dotyczących prędkości,
- pole zarezerwowane wyłącznie dla danych dotyczących długości przebytej drogi,
- jedno lub więcej pól dla danych dotyczących okresów prowadzenia, innych okresów pracy i okresów gotowości do pracy, przerw w pracy i odpoczynku kierowców.

2. Pole do rejestracji prędkości musi być podzielone na odcinki 20 kilometrów na godzinę lub mniejsze. Prędkość odpowiadająca każdemu oznaczeniu na po-

that the records which they contain are indelible and easily legible and identifiable.

The record sheets must retain their dimensions and any records made on them under normal conditions of humidity and temperature.

In addition it must be possible by each crew member to enter on the sheets, without damaging them and without affecting the legibility of the recordings, the following information:

- (a) on beginning to use the sheet — his surname and first name;
- (b) the date and place where use of the sheet begins and the date and place where such use ends;
- (c) the registration number of each vehicle to which he is assigned, both at the start of the first journey recorded on the sheet and then, in the event of a change of vehicle, during use of the sheet;
- (d) the odometer reading:
 - at the start of the first journey recorded on the sheet,
 - at the end of the last journey recorded on the sheet,
 - in the event of a change of vehicle during a working day (reading on the vehicle to which he was assigned and reading on the vehicle to which he is to be assigned);
- (e) the time of any change of vehicle.

Under normal conditions of storage, the recordings must remain clearly legible for at least one year.

2. The minimum recording capacity of the sheets, whatever their form, must be 24 hours.

If several discs are linked together to increase the continuous recording capacity which can be achieved without intervention by staff, the links between the various discs must be made in such a way that there are no breaks in or overlapping of recordings at the point of transfer from one disc to another.

B. Recording areas and their graduation

1. The record sheets shall include the following recording areas:

- an area exclusively reserved for data relating to speed,
- an area exclusively reserved for data relating to distance travelled,
- one or more areas for data relating to driving time, to other periods of work and availability to breaks from work and to rest periods for drivers.

2. The area for recording speed must be scaled off in divisions of 20 kilometres per hour or less. The speed corresponding to each marking on the scale must

działce musi być opisana w liczbach naprzeciwko takiego oznaczenia. Symbol „km/h” musi wystąpić co najmniej raz wewnątrz tego pola. Ostatnie oznaczenie na podziałce musi się pokrywać z górną granicą zakresu pomiaru.

3. Pole do rejestracji długości przebytej drogi musi być umieszczone w sposób umożliwiający łatwy odczyt liczby przejechanych kilometrów.

4. Pole lub pola przewidziane do rejestracji czasów, o których mowa w ustępie 1, muszą być tak oznaczone, aby było możliwe wyraźne rozróżnienie między różnymi okresami czasu.

C. Dane drukowane na wykresówkach

Każda wykresówka musi posiadać, w formie drukowanej, następujące dane:

- nazwę i adres lub znak handlowy wytwórcy,
- znak zatwierdzenia typu wykresówki,
- znak zatwierdzenia typu przyrządu lub przyrządów kontrolnych, w których wykresówka może być używana,
- górną granicę zakresu pomiarowego prędkości, wydrukowaną w kilometrach na godzinę.

Poza tym każda wykresówka musi posiadać, w formie drukowanej, co najmniej jedną podziałkę czasu podzieloną w taki sposób, żeby umożliwiać bezpośredni odczyt czasu w odstępach 15-minutowych, a także proste określenie odstępów 5-minutowych.

D. Wolne pole dla zapisów ręcznych

Należy przewidzieć na wykresówkach wolne pole, w celu umożliwienia kierowcy wpisania na nich co najmniej następujących danych:

- nazwiska i imienia kierowcy,
- daty i miejsca rozpoczęcia i zakończenia używania wykresówki,
- numeru lub numerów rejestracyjnych pojazdu lub pojazdów, do których kierowca jest przydzielony podczas używania wykresówki,
- odczytów drogomierza pojazdu lub pojazdów, do których kierowca jest przydzielony podczas używania wykresówki,
- godziny zmiany pojazdu.

V. Instalowanie przyrządu kontrolnego

A. Wymagania ogólne

1. Przyrząd kontrolny musi być umieszczony w pojeździe w taki sposób, aby, z jednej strony, kierowca mógł łatwo nadzorować ze swojego miejsca prędkościomierz, drogomierz i zegar i aby, z drugiej strony, wszystkie części tych przyrządów łącznie z częściami napędowymi były zabezpieczone przed przypadkowym uszkodzeniem.

be shown in figures against that marking. The symbol „km/h” must be shown at least once within the area. The last marking on the scale must coincide with the upper limit of the range of measurement.

3. The area for recording distance travelled must be set out in such a way that the number of kilometres travelled may be read without difficulty.

4. The area or areas reserved for recording the periods referred to in point 1 must be so marked that it is possible to distinguish clearly between the various periods of time.

C. Information to be printed on the record sheets

Each sheet must bear, in printed form, the following information:

- name and address or trade name of the manufacturer,
- approval mark for the model of the sheet,
- approval mark for the type or types of control devices in which the sheet may be used,
- upper limit of the speed measurement range, printed in kilometres per hour.

By way of minimal additional requirements, each sheet must bear, in printed form a timescale graduated in such a way that the time may be read directly at intervals of 15 minutes while each 5-minute interval may be determined without difficulty.

D. Free space for handwritten insertions

A free space must be provided on the sheets such that drivers may as a minimum write in the following details:

- surname and first name of the driver,
- date and place where use of the sheet begins and date and place where such use ends,
- the registration number or numbers of the vehicle or vehicles to which the driver is assigned during the use of the sheet,
- odometer readings from the vehicle or vehicles to which the driver is assigned during the use of the sheet,
- the time at which any change of vehicle takes place.

V. Installation of control device

A. General points

1. The control device must be positioned in the vehicle in such a way that the driver has a clear view from his seat of speedometer, distance recorder and clock while at the same time all parts of those instruments, including driving parts, are protected against accidental damage.

2. Musi być możliwe przystosowanie stałej przyrządu kontrolnego do współczynnika charakterystycznego pojazdu za pomocą odpowiedniego urządzenia zwanego adapterem.

Pojazdy o kilku współczynnikach przełożenia muszą być zaopatrzone w przelącznik doprowadzający automatycznie te różne przełożenia do przełożenia, dla którego przyrząd kontrolny został przystosowany do pojazdu.

3. Po sprawdzeniu przyrządu kontrolnego, podczas pierwszej instalacji, przymocowuje się do pojazdu dobrze widoczną tabliczkę pomiarową obok przyrządu lub na samym przyrządzie. Po każdej kontroli przez upoważnionego instalatora lub warsztat, wymagającej zmiany regulacji samego przyrządu, musi być przymocowana nowa tabliczka, zastępująca poprzednią.

Na tabliczce muszą być podane co najmniej następujące dane:

- nazwisko, adres lub znak handlowy zatwierdzonego instalatora lub warsztatu,
- współczynnik charakterystyczny pojazdu, w formie „ $w = \dots \text{obr/km}$ ”, lub „ $w = \text{imp/km}$ ”,
- rzeczywisty obwód toczny opon kół, w formie „ $1 = \dots \text{mm}$ ”,
- daty wyznaczenia współczynnika charakterystycznego pojazdu oraz rzeczywistego obwodu tocznego opon kół.

B. Pieczętowanie

Następujące elementy muszą być opieczętowane:

- (a) tabliczka pomiarowa, chyba że jest przymocowana w taki sposób, że nie może być zdjęta bez zniszczenia informacji,
- (b) końcówki połączeń między przyrządem kontrolnym a pojazdem,
- (c) adapter i miejsce włączenia go w obwód,
- (d) przelącznik w pojazdach o dwóch lub więcej przełożeniach,
- (e) połączenia adaptera i przelącznika z innymi elementami przyrządu kontrolnego,
- (f) osłony, wymagane w rozdziale IIIA ustęp 7b).

W szczególnych przypadkach mogą być wymagane inne zabezpieczenia przy zatwierdzeniu typu przyrządu kontrolnego, a w decyzji o zatwierdzeniu typu musi być wzmianka dotycząca umieszczenia tych zabezpieczeń.

Tylko zabezpieczenia wymienione w b), c) i e) mogą być w nagłych przypadkach usunięte; każde usunięcie tych zabezpieczeń musi mieć pisemne uzasadnienie, które zachowuje się do dyspozycji właściwego organu.

2. It must be possible to adapt the constant of the control device to the characteristic coefficient of the vehicle by means of a suitable device, to be known as an adaptor.

Vehicles with two or more rear axle ratios must be fitted with a switch device whereby these various ratios may be automatically brought into line with the ratio for which the control device has been adapted to the vehicle.

3. After the control device has been checked on installation, an installation plaque shall be affixed to the vehicle beside the device or in the device itself in such a way as to be clearly visible. After every inspection by an approved fitter or workshop requiring a change in the setting of the installation itself, a new plaque must be affixed in place of the previous one.

The plaque must show at least the following details:

- name, address or trade name of the approved fitter or workshop,
- characteristic coefficient of the vehicle, in the form „ $w = \dots \text{rev/km}$ ” or „ $w = \dots \text{imp/km}$ ”,
- effective circumference of the wheel tyres in the form „ $1 = \dots \text{mm}$ ”,
- the dates on which the characteristic coefficient of the vehicle was determined and the effective measured circumference of the wheel tyres.

B. Sealing

The following parts must be sealed:

- (a) the installation plaque, unless it is attached in such a way that it cannot be removed without the markings thereon being destroyed;
- (b) the two ends of the link between the control device proper and the vehicle;
- (c) the adaptor itself and the point of its insertion into the circuit;
- (d) the switch mechanism for vehicles with two or more axle ratios;
- (e) the links joining the adaptor and the switch mechanism to the rest of the control device;
- (f) the casings required under Chapter III A 7(b).

In particular cases, further seals may be required on approval of the control device type and note of the positioning of these seals must be made on the approval certificate.

Only the seals mentioned in (b), (c) and (e) may be removed in cases of emergency; for each occasion that these seals are broken a written statement giving the reasons for such action must be prepared and made available to the competent authority.

VI. Sprawdzanie i kontrole

Umawiające się Strony wyznaczają organy, które będą przeprowadzać sprawdzanie i kontrole.

1. Poświadczenie przyrządów nowych lub naprawionych

Każdy przyrząd nowy lub naprawiony wymaga poświadczenia, poprzez naniesienie cech (zgodnie z wymaganiami rozdziału V Bf), poprawności jego działania oraz dokładności wskazań i rejestracji danych w granicach ustalonych w rozdziale III F 1.

W tym celu Umawiające się Strony mogą wprowadzić uwierzytelnienie pierwotne, polegające na kontroli i potwierdzeniu zgodności nowego lub naprawionego przyrządu z zatwierdzonym wzorem i/lub z wymaganiami niniejszego załącznika i jego suplementów bądź mogą upoważnić wytwórców lub ich autoryzowanych przedstawicieli do dokonania poświadczenia.

2. Instalacja

Podczas instalowania w pojeździe przyrząd kontrolny i jego instalacja muszą w całości odpowiadać postanowieniom dotyczącym maksymalnych błędów ustalonych w rozdziale III F 2.

Badania kontrolne powinny być wykonywane przez zatwierdzonego instalatora lub warsztat, na jego odpowiedzialność.

3. Kontrole okresowe

- a) Sprawdzanie okresowe przyrządów kontrolnych zainstalowanych w pojazdach dokonywane jest co najmniej co dwa lata i może być przeprowadzane między innymi w ramach badań technicznych pojazdów samochodowych.

Kontroli tej będą podlegały:

prawidłowe funkcjonowanie przyrządu,
obecność znaku zatwierdzenia typu na przyrządzie,

obecność tabliczki pomiarowej,
nienaruszenie zabezpieczeń przyrządu i innych elementów instalacji,
rzeczywisty obwód toczny opon kół.

- b) Kontrola dotycząca przestrzegania postanowień rozdziału III F 3 w sprawie maksymalnych błędów w czasie użytkowania powinna być przeprowadzana co najmniej raz na sześć lat z możliwością, dla każdej Umawiającej się Strony, wprowadzenia krótszego terminu dla pojazdów zarejestrowanych na jej terytorium. Kontrola ta obowiązkowo obejmuje wymianę tabliczki pomiarowej.

4. Pomiar błędów

Pomiar błędów po instalacji i podczas użytkowania dokonywany jest w następujących warunkach, które należy uznać za normalne warunki badań:

VI. Checks and inspections

The Contracting Party shall nominate the bodies which shall carry out the checks and inspections.

1. Certification of new or repaired instruments

Every individual device, whether new or repaired, shall be certified in respect of its correct operation and the accuracy of its readings and recordings, within the limits laid down in Chapter III F 1, by means of sealing in accordance with Chapter V B (f).

For this purpose the Contracting Party may stipulate an initial verification, consisting of a check on and confirmation of the conformity of a new or repaired device with the type-approved model and/or with the requirements of this annex and its appendices or may delegate the power to certify to the manufacturers or to their authorized agents.

2. Installation

When being fitted to a vehicle, the control device and the whole installation must comply with the provisions relating to maximum tolerances laid down in Chapter III F 2.

The inspection tests shall be carried out by the approved fitter or workshop on his or its responsibility.

3. Periodic inspections

- (a) Periodic inspections of the control device fitted to vehicles shall take place at least every two years and may be carried out in conjunction with roadworthiness tests of vehicles.

These inspection shall include the following checks:

that the control device is working correctly,
that the control device carries the type-approval mark,
that the installation plaque is affixed,
that the seals on the control device on the other parts of the installation are intact,
the actual circumference of the tyres.

- (b) An inspection to ensure compliance with the provision of Chapter III F 3 on the maximum tolerances in use shall be carried out at least once every six years, although each Contracting Party may stipulate a shorter interval for such inspection in respect of vehicles registered in its territory. Such inspections must include replacement of the installation plaque.

4. Measurement of errors

The measurement of errors on installation and during use shall be carried out under the following conditions, which are to be regarded as constituting standard test conditions:

pojazd bez ładunku, w normalnych warunkach jazdy,

ciśnienie w oponach zgodne z instrukcjami wytwórcy,

zużycie opon w granicach dopuszczonych przez obowiązujące przepisy,

ruch pojazdu: pojazd musi być napędzany za pomocą własnego silnika i poruszać się po linii prostej, po nawierzchni poziomej, z prędkością 50 ± 5 km/h; badanie może być również przeprowadzone na właściwym stanowisku badawczym, pod warunkiem że jego dokładność będzie porównywalna.

vehicle unladen, in normal running order,

type pressures in accordance with the manufacturer's instructions,

type wear within the limits allowed by law,

movement of the vehicle: the vehicle must proceed, driven by its own engine, in a straight line and on a level surface, at a speed of 50 ± 5 km/h; provided that it is of comparable accuracy, the test may also be carried out on an appropriate test bench.

Załącznik
— Supplement 2

Annex
Appendix 2

ZNAK ZATWIERDZENIA TYPU I DECYZJA

APPROVAL MARK AND CERTIFICATE

I. Znak zatwierdzenia typu

I. Approval mark

1. Znak zatwierdzenia typu składa się:

z prostokąta, w którym znajduje się litera „e”, po której następuje numer wyróżniający dane państwo, które zatwierdziło typ, zgodnie z następującymi znakami umownymi:

1. The approval mark shall be made up of:

A rectangle, within which shall be placed the letter 'e' followed by a distinguishing number for the country which has issued the approval in accordance with the following conventional signs:

Niemcy	– 1	Rumunia	– 19
Francja	– 2	Polska	– 20
Włochy	– 3	Portugalia	– 21
Niderlandy	– 4	Federacja Rosyjska	– 22
Szwecja	– 5	Grecja	– 23
Belgia	– 6	Irlandia	– 24
Republika Czeska	– 8	Chorwacja	– 25
Hiszpania	– 9	Słowenia	– 26
Jugosławia	– 10	Słowacja	– 27
Zjednoczone Królestwo	– 11	Białoruś	– 28
Austria	– 12	Estonia	– 29
Luksemburg	– 13	Republika Mołdowa	– 30
Norwegia	– 16	Bośnia i Hercegowina	– 31
Dania	– 18	Łotwa	– 32

Germany	— 1	Romania	— 19
France	— 2	Poland	— 20
Italy	— 3	Portugal	— 21
Netherlands	— 4	Russian Federation	— 22
Sweden	— 5	Greece	— 23
Belgium	— 6	Ireland	— 24
Czech Republic	— 8	Croatia	— 25
Spain	— 9	Slovenia	— 26
Yugoslavia	— 10	Slovakia	— 27
United Kingdom	— 11	Belarus	— 28
Austria	— 12	Estonia	— 29
Luxembourg	— 13	Republic of Moldova	— 30
Norway	— 16	Bosnia and Herzegovina	— 31
Denmark	— 18	Latvia	— 32

sposób przydzielenia kolejnych numerów:

(i) państwom — stronom Umowy z 1958 r. dotyczącej jednolitych warunków i wzajemnego uznawania zatwierdzeń typu lub homologacji wyposażenia i części pojazdów samochodowych — te same numery, które są przydzielone tym państwom w powyższej umowie,

(ii) państwom, które nie są stronami Umowy z 1958 r. — w porządku chronologicznym ratyfikowania lub przystąpienia do niniejszej umowy,

oraz

z numeru zatwierdzenia typu, odpowiadającego numerowi decyzji o zatwierdzeniu typu wystawionej dla przyrządu kontrolnego lub wykresówki, umieszczonego w jakimkolwiek punkcie jak najbliższej prostokąta.

UWAGA: W celu zapewnienia w przyszłości zgodności między znakami w Umowie z 1958 r. i znakami określonymi w Umowie AETR, no-

Subsequent numbers shall be assigned:

(i) To countries Contracting Parties to the 1958 Agreement Concerning the Adoption of Uniform Conditions of Approval and Reciprocal Recognition of Approval for Motor Vehicle Equipment and Parts the same numbers as assigned to those countries by that Agreement;

(ii) To countries non-Contracting Parties to the 1958 Agreement — in the chronological order in which they ratify or accede to this Agreement

and

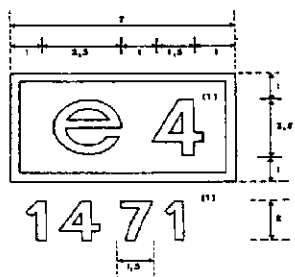
An approval number corresponding to the number of the approval certificate drawn up for the prototype of the control device or the record sheet, placed at any point within the immediate proximity of this rectangle.

Note: In order to ensure in the future conformity between conventional signs in the 1958 Agreement and those set up in the AETR Agree-

wym Umawiającym się Stronom należy w obu umowach przydzielić tę samą liczbę.

2. Znak zatwierdzenia typu powinien znajdować się na tabliczce znamionowej każdego przyrządu i na każdej wykresówce. Musi być nieścieralny i zawsze dobrze czytelny.

3. Wymiary znaku zatwierdzenia typu podane na rysunku poniżej są wyrażone w milimetrach i są wielkościami minimalnymi. Stosunki między wymiarami muszą być przestrzegane.

(1) Liczby podane w powyższej tabliczce mają charakter przykładowy.

II. Decyzja zatwierdzenia typu

Umawiająca się Strona, po zatwierdzeniu typu, wyda ubiegającemu się decyzję sporządzoną według poniższego wzoru. W celu powiadomienia inne Umawiającej się Strony o zatwierdzonych typach lub ewentualnych cofnięciach zatwierdzenia typu każda Umawiająca się Strona wykorzystuje kopie niniejszego dokumentu.

DECYZJA ZATWIERDZENIA TYPU

Nazwa właściwego organu administracyjnego

.....

Informacja dotycząca*):

- zatwierdzenia typu przyrządu kontrolnego
- cofnięcia zatwierdzenia typu przyrządu kontrolnego
- zatwierdzenia typu wykresówki
- cofnięcia zatwierdzenia typu wykresówki

Nr decyzji

1. Znak fabryczny lub handlowy

.....

2. Nazwa wzoru przyrządu

.....

3. Nazwa wytwórcy

.....

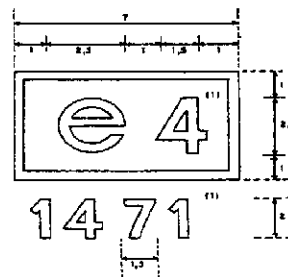
4. Adres wytwórcy

.....

ement new Contracting Parties should be allocated the same number in both Agreements.

2. The approval mark shall be shown on the descriptive plaque of each set of control device and on each record sheet. It must be indelible and must always remain clearly legible.

3. The dimensions of the approval mark drawn below are expressed in millimetres, these dimensions being minima. The ratios between the dimensions must be maintained.

(1) These figures are shown for guidance only.

II. Approval certificate

A Contracting Party having granted approval shall issue the applicant with an approval certificate, the model for which is given below. When informing other Contracting Parties of approvals issued or, if the occasion should arise, withdrawn, a Contracting Party shall use copies of that certificate.

APPROVAL CERTIFICATE

Name of competent administration

.....

Notification concerning*):

- approval of type of control device
- withdrawal of approval of a type of control device
- approval of a model record sheet
- withdrawal of approval of a record sheet

Approval No

1. Trade mark or name

.....

2. Name of type of model

.....

3. Name of manufacturer

.....

4. Address of manufacturer

.....

*^y) Wykreślić niepotrzebne pozycje.

*^y) Delete items not applicable.

5. Przedstawiony do zatwierdzenia dnia	5. Submitted for approval on
6. Laboratorium badawcze	6. Tested at
7. Data i numer protokołu badań	7. Date and number of test report
8. Data zatwierdzenia typu	8. Date of approval
9. Data cofnięcia zatwierdzenia typu	9. Date of withdrawal of approval
10. Wzór (wzory) przyrządu (przyrządów) kontrolnego (kontrolnych), do którego (których) jest przeznaczona wykresówka	10. Type or types of control device in which sheet is designed to be used
11. Miejscowość	11. Place
12. Data	12. Date
13. Załączone dokumenty opisowe	13. Descriptive documents annexed
14. Uwagi	14. Remarks
..... (podpis) (Signature)

PROTOKÓŁ PODPISANIA*) (1 LIPCA 1970)

Przy podpisywaniu Umowy europejskiej dotyczącej pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe, niżej podpisani, należycie w tym celu upęnomocnieni, uzgodnili, co następuje:

Umawiające się Strony oświadczają, że niniejsza Umowa nie rozstrzyga zagadnienia dotyczącego postanowień, które mogą być opracowane w odpowiednich przypadkach w przyszłości odnośnie do czasu trwania oraz porządku dnia pracy.

Do artykułu 4 umowy (obecnie art. 2)

Postanowienia artykułu 4 ust. 1 nie będą interpretowane jako wymagające stosowania poza tym państwem, w którym pojazd wykonujący działalność jest zarejestrowany, postanowień o zakazie ruchu w niektórych dniach lub niektórych godzinach, które mogą obowiązywać w tym państwie w odniesieniu do niektórych kategorii pojazdów. Postanowienia artykułu 4 ustęp 2 nie będą interpretowane jako zabraniające Umawiającej się Stronie wymagania przestrzegania na jej terytorium przepisów jej ustawodawstwa krajowego, które zabraniają ruchu niektórych kategorii pojazdów w niektórych dniach lub w niektórych godzinach.

PROTOCOL OF SIGNATURE

When signing the European Agreement concerning the Work of Crews of Vehicles engaged in International Road Transport, the undersigned, duly authorized, have agreed on the following:

The Contracting Parties declare that this Agreement is without prejudice to such provisions as may, if appropriate, subsequently be drawn up in the matter of the duration and spread-over of work.

Ad article 4 of the Agreement

The provisions of article 4, paragraph 1, shall not be construed as rendering applicable, outside the State in which the vehicle performing the transport operation is registered, any prohibition of traffic on certain days or at certain hours which may apply in that State to certain categories of vehicles. The provisions of article 4, paragraph 2, shall not be construed as preventing a Contracting Party from enforcing in its territory the provisions of its domestic laws and regulations which prohibit certain categories of vehicle traffic on certain days or at certain hours.

*) Tekst z dnia 1 lipca 1970 r.

Każda Umawiająca się Strona, będąca stroną specjalnego porozumienia, o którym mowa w artykule 4 ustęp 2 niniejszej umowy, które zezwala na wykonywanie przewozów międzynarodowych rozpoczynających się i kończących się na terytoriach stron wymienionego specjalnego porozumienia przez pojazdy zarejestrowane na terytorium któregośkolwiek państwa, które będąc Umawiającą się Stroną niniejszej umowy nie jest stroną wymienionego specjalnego porozumienia, może uczynić warunek przy zawarciu dwustronnych lub wielostronnych porozumień zezwalających na wykonywanie takich przewozów, że załogi wykonujące te przewozy na terytoriach państw będących stronami wymienionego specjalnego porozumienia będą stosowały postanowienia wymienionego specjalnego porozumienia.

Do artykułu 12 umowy*)

Niżej podpisani zobowiązują się po wejściu w życie niniejszej umowy rozważyć zagadnienie wprowadzenia do niej, w formie zmiany, postanowienia przewidującego zastosowanie przyrządu kontrolnego zatwierdzonego typu, który umieszczony w pojeździe zastąpiłby, w miarę możliwości, indywidualną książeczkę kontrolną.

Do artykułu 14 umowy (obecnie art. 12)

Umawiające się Strony uznają za wskazane, aby:

- każda Umawiająca się Strona przedsięwzięła środki niezbędne dla zapewnienia możliwości ścigania naruszeń postanowień niniejszej umowy nie tylko wtedy, gdy zostaną popełnione na jej terytorium, lecz również wtedy, gdy zostaną one popełnione na terytorium innego państwa w czasie wykonywania międzynarodowego przewozu drogowego przez pojazd zarejestrowany przez tę Umawiającą się Stronę,
- okazywały one wzajemną pomoc w celu karania za popełnione naruszenia.

Do załącznika do umowy (indywidualna książeczka kontrolna)**)

W odstępstwie od ustępu 4 ogólnych postanowień załącznika do niniejszej umowy Szwajcaria może nie wymagać od pracodawców podpisywania raportów tygodniowych w indywidualnych książeczkach kontrolnych.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie w tym celu upoważnieni, podpisali niniejszy protokół.

Sporządzono w Genewie dnia 1 lipca tysiąc dziewięćset siedemdziesiątego roku, w jednym egzemplarzu, w językach angielskim i francuskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

Every Contracting Party which, being a Party to a special agreement as referred to in article 4, paragraph 2, of this Agreement, authorizes international transport operations beginning and ending in the territories of the Parties to the said special agreement by vehicles registered in the territory of a State which, being a Contracting Party to this Agreement, is not a Party to the said special agreement may make it a condition for the conclusion of bilateral or multilateral agreements authorizing such transport operations that the crews performing those operations shall, in the territories of States Parties to the said special agreement, comply with the provisions of the said special agreement.

Ad article 12 of the Agreement

The undersigned undertake to discuss after the Agreement has entered into force the insertion therein, by means of an amendment, of a clause providing for the use of a control device of approved type which when placed on the vehicle would so far as possible replace the individual control book.

Ad article 14 of the Agreement

The Contracting Parties recognize that it would be desirable for:

- each Contracting Party to adopt the measures necessary to enable it to institute proceedings on account of breaches of the provisions of the Agreement not only if the breaches are committed in its territory, but also if they are committed in the territory of another State during an international road transport operation performed by a vehicle which the Contracting Party has registered;
- them to afford one another assistance for the purpose of imposing penalties for breaches committed.

Ad annex to the Agreement

Notwithstanding paragraph 4 of the general provisions of the annex to this Agreement, Switzerland may dispense with the requirement that employers must sign the weekly reports in the individual control book.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

Done at Geneva, this first day of July nineteen hundred and seventy, in a single copy, in the English and French languages, the two texts being equally authentic.

*) Dawny tekst i numeracja z dnia 1 lipca 1970 r. (zrealizowano zmianą nr 2 do umowy, która weszła w życie dnia 24 kwietnia 1992 r.).

***) Tekst uchylony.